

Duninya Dan Koe

1 ¹Alla ya duninya dan dabira tume min, ²dugi rakolɔn le nun, a pindipande. Yi min sane dugi wo kuma, pinpi burunne wo kuma nun beff. Kɔnɔ Allata Niyi ye firifirila yi wo kuma.

Duninya Dan Koe Tele Fɔle

³Nba, Alla ko, “Wan ra ni ka.” Wan rakara. ⁴Wan takane wo ya Alla hene. A ya wan anube pinpi fara anu nyɔɔn na. ⁵Alla ya wan takane wo tɔɔ sa “tele.” A ya pinpi wo fanan tɔɔ sa “suyi.” Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele fɔlɔte la.

Duninya Dan Koe Tele Fila Nyɔɔ

⁶⁻⁷Wo kɔma Alla ko, “Yi ni fara anu nyɔɔn na. Do ni to san ma, do ni to dugi ma alako gbɛ ni taran yinu tema.” Yi farata anu nyɔɔn na. Do tora san ma, do tora dugi ma. Gbɛ taranta yi wonu tema iko a ya a fɔ nya min. ⁸Alla ya gbɛ wo tɔɔ sa ko “san kole.” Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele fila nyɔɔ la.

Duninya Dan Koe Tele Sawa Nyɔɔ

⁹Wo kɔma Alla ko, “Yi min bi dugi ma, wo la ni den kan tina kelen. Dugu kole ni bɔ yi wo tema.” Wo mara iko a ya a fɔ nya min. ¹⁰Alla ya dugi wo tɔɔ sa ko “dugu kole.” A ya yi ladɛnne wo tɔɔ sa ko “kɔɔ yi.” Alla ya dugu kole anube kɔɔ yi mafɛlɛn. Wo ya a hene.

¹¹Wo kɔma Alla ko, “Fan bɛɛ ni fɛrɛn dugu kole wo kuma, a fu fen wo, a ki fen wo, ka gbɔ iko anu sunu bi nya min.” A mara iko a ya a fɔ nya min. ¹²Fan bɛɛ fɛrɛnta dugu kole wo kuma ka gbɔ iko anu sunu bi nya min. Alla ya wonu mafɛlɛn. Wo ya a hene. ¹³Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele sawa nyɔɔ la.

Duninya Dan Koe Tele Nani Nyɔge

14 Wo kɔma Alla ko, “Fan donu ni taran san kole rɔ minnu si wan raka alako ka suyi anube tele dannatɛge lɔn wonu fɛ, anube ka watinu dannafare lɔn fana. 15 Fan wonu ni wan raka san kole anube dugu kole kuma.” A mara iko a ya a fɔ nya min. 16 Alla ya wan belebele fila dan, tele anube kare kɔni. Wan kiname ni mansaye kɛ tele rɔ. Wan dɔgɔme ni mansaye kɛ suyi rɔ. A segira lolenu nadanna. 17 Alla ya wonu sigi san kole rɔ alako anu ni wan raka dugu kole kuma 18 ka mansaye kɛ suyi anube tele kuma, ka wan anube pinpi fara. Alla ya wonu mafelen. Wo ya a hene. 19 Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele nani nyɔge la.

Duninya Dan Koe Tele Loli Nyɔge

20 Wo kɔma Alla ko, “Nima fannu ni taran yi rɔ. Konanu ni taran san ma.” 21 Woletɔ Alla ya nima fen kinama we donu nadan yi rɔ anube nima fen sufa siyame donu. Alla ya kona su siyaman nadan. Alla ya wonu mafelen. Wo ya a hene. 22 Alla duwara anu ye, a ko, “Wole yirɔ fannu, wo ni to yirila ka yinu nafa. Wole konanu, wo fanan ni to siyayala.” 23 Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele loli nyɔge la.

Duninya Dan Koe Tele Woro Nyoge

24 Wo koma Alla ko, “Nima fan sufa beesi ni taran dugu kole kuma, a binto sogo wo, a so tema sogo wo, a dogoma wo, a kinama wo.” A mara iko a ya a fo nya min. ²⁵Alla ya nima fan wonu nadan. A ya wonu mafelen. Wo ya a hene.

26 Wo koma Alla ko, “Ma ni mogoni gbuyi dan ma nyereta muninye ro minnu si ma iko male, woletu anu si mansaye ke duninya ro anube nima fan min beesi ye duninya ro, a yeye wo, a kona wo, a binto sogo wo, a so tema sogo wo.”

27 Woletu Alla ya mogoni gbuyi dan a nyereta muninye ro. A ya kei anube musi ladan.

28 A duwara anu ye, a ko, “Wo ni yiri ka duninya lafa. Fan min beesi ye duninya ro, wonu ni to wola senbe koro. Wo ni mansaye ke nima fan beesi kuma duninya ro, a yeye wo, a kona wo, a sogo wo.”

29 Wo koma Alla ko, “Wa wo ye lana ka wo tole maso. Fu fan anube ki fan min beesi si gbo dugu kole kuma, n bara wonu di wo ma ka anu ma wo beli fan la. ³⁰N bara binye anube yanba kunye di soge anube konanu ma.” Wo mara iko a ya a fo nya min.

31 Alla ara fan min beesi dan duninya ro, a ya wonu mafelen. Wo ya a hene feu. Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele woro nyoge la.

Duninya Dan Koe Tele Wɔrɔnfila Nyɔɔ

2 ¹Alla banta duninya ladanna ka le anube fan min bee ye a rɔ.

²Alla ya wole min bee ke, a ya wo ban tele wɔrɔ le kɔrɔ. A tele wɔrɔnfila nyɔɔ ma, a ya a sulen. ³Woletɔ Alla duwara tele wɔrɔnfila nyɔɔ wo ye ka a ma tele latankane la kamasɔrɔn Alla ya a sulen duninya dan koe ma wulɔn le. ⁴Alla ya duninya ladan nya min, wo le ke la.

Allata Nakɔɔ Wara Koe

Mari Alla ya duninya ladan tume min, ⁵dugu kole makolɔn le nun. Ki fan anube fira sa nun kamasɔrɔn mɔɔ sa min si a woli. Ado Mari Alla ma bande lana we dugu kole kuma ⁶fɔ yi min bi bɔla dugi kɔrɔ, wole ye dugi kimala. ⁷Wo kɔma Mari Alla ya kei ladan bɔnke rɔ. Alla ya a nyere niyi bila a sunye rɔ. Kei wo ya niyi lafe dabira.

⁸Wo kɔma Mari Alla ya nakɔɔ labɔ kan tine do rɔ min tɔɔ le Iden. Wo ye tele bɔɔ wara la. A ya kei min dan, a ya wo sigi nakɔɔ wo rɔ. ⁹Kɔlɔma su bee minnu kin, ado anu gbɔɔ si dɔn, Mari Alla ya wonu naferen nakɔɔ wo rɔ. Kɔlɔma fila ye nakɔɔ wo tema nun, “Nimaya Kɔlɔma” anube “Ko Nyime anube Ko Yoge Lɔn Kɔlɔma.”

¹⁰Be do ye Iden nakɔɔ wo tema. Kɔlɔma min beesi ye nakɔɔ wo rɔ, wonu sulinu bi yi sɔrɔnna be wole tɔ. Ba kun nani sɔra be wo ma Iden nakɔɔ wo kɔma kile la. ¹¹Ba kelan tɔɔ le Piso. Be wole tara haa Hafila nyamane rɔ ka basan a la. ¹²Sene hakike anube tulu suma diyame anube kuru da gbɛlɛnu bi nyo le. ¹³Be doi fanan tɔɔ le Kiyɔn. Be wole tara haa Kusi* nyamane rɔ ka basan a la. ¹⁴Be doi fanan tɔɔ le Takarasi. Be wole tara haa Asiriya nyamane tele bɔɔ wara la. Be doi fanan tɔɔ le Yufereti.

¹⁵Mari Alla ya kei wo sigi Iden nakɔɔ wo rɔ alako a ni nakɔɔ wo fe bira. ¹⁶Mari Alla ya a fɔ kei wo ye ko, “Kɔlɔma min beesi ye nakɔɔ ke rɔ, i ni wonu gbɔɔ dɔn. ¹⁷Kɔnɔ fɔ ‘Ko Nyime anube Ko Yoge Lɔn Kɔlɔma’ gbɔɔ, i kana wo dɔn kamasɔrɔn ni i ya wo dɔn, i si faga serr.”

¹⁸Mari Alla ko, “Kei kelan ma ben. N si a denbene ladan a ye, anube min si ben.”

* 2.13 Kusi nyamane wo tɔɔ do le Mesopotemiya.

19 Ado Mari Alla ara soge anube kona min beesi ladan bonke ro nun, a nara anu na kei wo wara alako a ni a on kei wo si na anu togo sa nya min. Kei wo ya nima fan wonu beesi togo sa nya min, anu toge tora wo nya na le. ²⁰A kolo fen wo, a kona wo, a sogo wo, kei wo ya wo togo sa konso kei wo ma a denbena yen wonu to anube min si ben. ²¹Mari Alla ya kindogo belebele latenbi kei wo ma. A ye kindogo wo ro, Alla ya a kogo barasa kolo kelen bi ka a fere latogon a gbe ro. ²²Mari Alla ya kogo barasa kole wo bi ka a ma musi la. A nara musi wo la kei wara ka a di a ma. ²³Kei wo ko, "Sobore!

N nyere kole anube n nyere fere bonke le ke la.

N si ke kele ko 'musi' *

kamasoron a ara bo kei ro."

24 Woletso kei si a na anube a fa boloka ka tugun ala musi la. Anu si ma mogo kelen na.

Kei anube Musi Hake Ke Koe

25 Nba kei wonube ala musi, anu file beesi lakolon le nun konso anu ma miliya ko lon.

3 ¹Mari Alla ya nima fan min beesi ladan nun, dugumafan** halli wo bee ko. Dugumafan nara ka musi manyinika ko, "Alla le ya a fo wo ye nun ko wo kana koloma gbogbe don nakoe ke ro wa? Ile lara wo la?"

2 Musi wo ya a fo dugumafan wo ye ko, "Ma si koloma gbogbe beesi don de nakoe ke ro ³fo koloma min bi nakoe tema. Alla ko ma kana wo gbogbe don, hali ka ma bole tugu a la. Ni ma ya wo ma, ma si faga."

4 Konso dugumafan ya kume wo sosso, a ko, "Foninye le wo la. Wo ti faga muk! ⁵Alla ya wo fo kamasoron a ya a lon ko wo wa a don tume min, wo si henkili soron iko ale Alla ya ko nyime anube ko yogome dannafare lon nya min."

6 Woletso musi wo ya bora koloma gbogbe wo la bawo a kin. A don soge ya a bira. A ya a lon ko ni a ya a don, a si henkili soron. A ya wo gbogbe do kerika a don ka do di ala kei ma. Wo fanan ya do don. ⁷Anu banta a donna nya min wo, anu ya henkili soron anu nyere wara koe ma. Anu nara to a lonna

* 2.23 Musi Hiburu kan ro, ka a fo kei anube musi, wonu fo nya gberenne anu nyogon ma.

** 3.1 Setani le ya a yelema dugumafan wo la.

ko anu nakolɔn le. Anu ya toro yanbe do kerɩ ka wonu tugun anu nyɔɔn na. Wo kɔma anu ya wonu kiri anu na.

8 Wure wo la, anu ya Mari Alla na kan lamɔen nakɔe rɔ. Woletɔ anu ya anu buri Mari Alla kɔrɔ ka ta anu dogon kɔlɔma kurinu kɔma. ⁹Mari Alla ya kei rakele, a ko, “I ye min?”

10 Kei ko, “N ya i na kan le lamɔen. Ado n bara a lɔn ko n nakolɔn le, woletɔ n kilanta ka ta n dogon.”

11 Alla ko, “Yon ya a fɔ i ye ko i lakolɔn le? N bara i makawandi kɔlɔma gbɔe min bara koe la, i wara wole dɔn wá?”

12 Kei wo ko, “I ya musi min di n ma, wole ya kɔlɔma gbɔe wo di n ma. N ya a dɔn.”

13 Mari Alla ya a fɔ musi wo ye ko, “I ya ke tɛge nfen ma?”

Musi ko, “Dugumafan le ya n yanfa, woletɔ n ya gbɔe wo dɔn.”

Mɔɔnu Danka Koe Alla Bolo

14 Woletɔ Mari Alla ya a fɔ dugumafan wo ye ko, “Bawo i wara ko yogome ke ke, i wara ma dankatoe la gbɛ ka tenbi nima fan beesi la. I si i sagan i bu gbole la. I ti fenfen dɔn i siyi tele bee rɔ ni bɔnke sa min ma. ¹⁵N si kele nyɔɔnye ladon wobe musi ke tema. Wo bɔnsɔnnu si to kele nyɔɔnye wo rɔ. Ile si a tanban boloko yogome ke kɔnɔ a bɔnsɔn mɔge do si i kunye rateregben.”

16 Alla ya a fɔ musi wo ye ko, “N si a lagbeleya i kuma den sɔrɔn tine. Hali wo, ila kei sɔge si taran i la, ado a si kun tigiye ke i kuma.”

17 Alla ya a fɔ kei fanan ye ko, “N ya a fɔ i ye ko i kana kɔlɔma gbɔe wo dɔn kɔnɔ i wara ila musita kume bira min ke ka a dɔn, woletɔ n si tɔrɔye layigi dugi ma ilela ko la. I si i beli fan sɔrɔn tɔrɔye rɔ i siyi tele bee rɔ. ¹⁸Wone anube binye si feren dugi rɔ i kan ma. Fɔ i wa i beli fen nyini fire rɔ. ¹⁹I ti i beli fan sɔrɔn ni i ma wusi tirindi. I si to wusi tirindila haa i ni segi bɔnke rɔ tun bawo i bɔra bɔnke le tɔ, ado i ye segila bɔnke le tɔ.”

20 Kei wo min tɔge Hadama, a ya ala musi tɔgo sa ko, “Hawa”* kamasɔrɔn mɔgo beesi na le ale la. ²¹Wo kɔma Mari ya Hadama anube ala musi fereya bɔ gbole la.

* 3.20 **Hawa** Hiburu kan rɔ ka a fɔ “Hawa” anube “niyi,” wo tɔge gberenta anu nyɔgo ma.

22 Wo kɔma Mari Alla ko, “Wo ara a yen, kei ara ma iko male. A ara ko nyime anube ko yogome dannafare lon. Awa, a kana a bole layele ka nimaya koloma gbɔe ke do keri. Ni a ya a don, a kende si to danke ke korɔ burubukai!” 23 Woletɔ Mari Alla ya a gben ka a labɔ Iden nakɔe rɔ alako a ni woli dugi rɔ a bɔra kan min. 24 Wo kɔma Alla ya fen kanbanname * donu nana Iden nakɔe wo makandan tine tele bɔe wara la. Faan min bi malanna iko ta melan, wo ye firifirila nimaya koloma warata kile la.

Published by
The Bible Society in Sierra Leone
P.O Box 1169
FREETOWN, Sierra Leone.

© The Bible Society in Sierra Leone, 1993

Illustrations by Horace Knowles
© The British Foreign Bible Society,
London, England, 1954, 1967, 1972.

ISBN 9966-40-313-2

KURANKO GENESIS 560P UBS-EPF 1M 1993